

Testimoniale privind Masteratul de *Didactici ale disciplinelor filologice*

Pătrașcu (Sora) Luminița-Ioana, absolventă a promoției 2009

Înainte de a redacta aceste rânduri, am recitit scrisoarea de intenție pe care am atașat-o în dosarul meu de înscriere la Masteratul *Didactici ale disciplinelor filologice*. Am realizat că așteptările pe care le formulasem timid în 2007 nu doar că au fost împlinite în cei doi ani de muncă intensă care au urmat, dar au fost și depășite într-o măsură la care nu m-am așteptat.

Mi-am dorit să aflu și într-adevăr am aflat tehnici de predare noi și diverse, mi-am dorit să pot aplica și chiar am pus în practică, la orele mele de la școală, metode didactice moderne pe care, în lipsa acestui context, probabil că nu le-aș fi folosit, dar pe lângă importanțele achizițiile în plan profesional, am câștigat mult și în plan personal. Iar acest lucru cred că este fundamental pentru un domeniu în care „materialul” cu care se lucrează este nu numai creierul, ci, mai ales, sufletul uman. În definitiv, schimbarea de perspectivă oferită de masterat asupra tuturor factorilor implicați în educație este aspectul esențial care mijlocește cadrelor didactice obținerea unor performanțe și satisfacții profesionale reale, resimțite ca atare și de educator, dar mai ales de educat.

Pentru mine personal, acest masterat a însemnat doborârea unor recorduri, înfruntarea și ameliorarea unor puncte slabe ce pot deveni piedici serioase în evoluția unei persoane. Prin „puncte slabe” mă refer la lipsa încrederii în sine, la insuficienta motivație, la atitudinea circumspectă față de idealuri seducător formulate, dar sufocate în cercul vicios al dezinteresului aproape general. Ei bine, datorită felului în care a fost expusă, discutată și nuanțată problema rolului nostru, al dascălilor, am început să cred că, în ciuda hibelor de tot soiul ale sistemului din care facem parte, avem totuși o mare putere - dacă nu cea mai mare - de a îndrepta lucrurile spre un făgaș normal. Am constatat prin propriile activități practice, experimente și cercetări didactice faptul că rezultatele învățării sunt în bună parte condiționate de priceperea profesorului de a oferi elevului (fiecăruia în parte) calea cea mai accesibilă și cea mai plăcută lui către o cunoaștere de calitate și de profunzime.

Neîndoielnic, asta înseamnă și o provocare, o competiție permanentă cu tine, prin care încerci să îți depășești performanțele privind originalitatea, capacitatea de a intui și de a descoperi orizontul de așteptare al elevului, să îți perfecționezi instrumentele de lucru, să reflectezi cu seriozitate asupra activităților încheiate, să te autoevaluezi. Iar aici mă apropii de ceea ce spuneam mai devreme, și anume că masteratul m-a ajutat să dobor anumite recorduri personale. Dintre toate formele de învățământ pe care le-am urmat până în prezent, aceasta a fost cea mai solicitantă, cu cel mai mare volum de muncă. Și totuși, departe de a mă înfiora acele zile atât de pline, mi le reamintesc cu mult drag și cu nostalgie. Aproape că nu îmi vine în minte niciun curs care să nu ne fi propus sarcini atractive. **Am muncit mult, dar am muncit cu plăcere și entuziasm. Așa cum ar trebui s-o facă și elevii noștri.** Iar din acest punct de vedere, masteratul a fost un model mai mult decât grăitor. Mi-a plăcut faptul că foarte multe dintre activitățile la care am participat se puteau transfera la clasă, se puteau desfășura cu elevii noștri, adaptate, desigur, la nivelul corespunzător vârstei lor, capacităților de înțelegere, programei etc.

Așadar, totul a fost imediat aplicabil, cursurile îndepărtându-se net de formula consacrată a materiei predate monoton, de la catedră, pentru a fi îngurgitată într-o noapte sau două, stocată în memoria de scurtă durată, reprodușă la examen și uitată pentru eternitate a doua zi. Dimpotrivă, cursurile s-au constituit ele însele într-un manifest înverșunat, îndreptat împotriva acestei formule. Ceea ce, din nou, ne-a dat de gândit în privința propriului nostru mod de predare. Tot la „recorduri personale” aș trece și rezultatele pe care le-am obținut în cadrul masteratului și care se datorează în cea mai mare parte felului în care oameni de excepție, Profesorii noștri, au știut să ne motiveze și să ne câștige admirația. Când vezi persoane atât de temeinic pregătite, care nu lasă nimic la voia întâmplării, care știu să dozeze admirabil seriozitatea cu o comunicare colegială, cu spiritul relaxat, uneori aproape prietenesc, nu ai cum să nu tinzi spre confirmarea încrederii ce ți se arată.

O altă impresie pe care am avut-o nu numai eu, ci și alte colege cu care am discutat, a fost aceea că fiecare curs a constituit o bucațică a unui puzzle cu sens, că întregul program a fost gândit astfel încât cursurile să se completeze reciproc, urmărind o viziune unitară.

În cele ce urmează, voi încerca să asociez fiecărui curs și profesor câte o scurtă definiție, o sintagmă-cheie sau o „maximă” pe care o redau așa cum am păstrat-o în memorie:

- **Dezvoltarea abilităților de comunicare** (prof. Liliana Ruxăndoiu) - descoperirea unor contexte reale de comunicare, dat fiind că, în contexte artificial create, comunicarea nu poate fi decât falsă;
- **Teorii moderne ale învățării** (prof. Mihaela Singer) - capacitatea creierului uman este uimitoare; capacitatea unui profesor de excepție este de a activa acele zone de pe creierul elevului său care îl conduc pe acesta la performanța maximă;
- **Perspective înnoitoare în didactica limbilor și a literaturilor moderne** (prof. Anca Cosăceanu) - în afara unor strategii noi de predare a limbilor moderne, a fost foarte interesantă încercarea de a găsi soluții didactice pentru predarea limbii materne ca limbă străină;
- **Resurse didactice** (prof. Firuța Tacea) - oferirea unor căi de utilizare cât mai adecvată a resurselor didactice; clarificarea unor concepte privind instrumentele cu rol reglator din școală; curs foarte folositor pentru profesorii aflați la început de drum;
- **Politici lingvistice în educație** (prof. Alexandru Crișan) - plasarea conceptului de „educație” în cele mai diverse unghiuri de vedere (al statelor, al comunităților minoritare, al individualităților etc.), totul completat de un stil savuros al expunerii;
- **Proiectare didactică** (prof. Ligiă Sarivan) - „Țelul suprem nu e să acoperim materia (nefericită formulare!)... Așa că haideți... nu să acoperim materia, ci s-o descoperim!”; curs folositor, agreabil, plin de culoare și bună dispoziție; totodată, cerințe riguroase; exclus lucrul de mântuială;
- **Perspective înnoitoare în didactica limbii și a literaturii materne** (prof. Florentina Sâmișăian) - exemplu de folosire a materialelor și strategiilor didactice într-o lecție la care și elevii și profesorul participă cu reală plăcere, genul de lecție pe care abia o aștepți și la sfârșitul căreia nu îți dai seama când a trecut timpul; profesor deosebit de cald și de uman;

- **Cogniție și învățare - aplicații în disciplinele filologice** (prof. Mihaela Singer) - pentru cadrul didactic care dorește să testeze pe propria piele cum se vor simți elevii într-o experiență de învățare sau alta, acesta este cursul ideal; profesor de o remarcabilă delicatețe;
- **Valori și atitudini în aria curriculară „Limbă și comunicare”** (prof. Liviu Papadima, în 2008) - curs foarte interesant, provocare pentru minte, deliciu intelectual;
- **Didactica literaturii universale** (prof. Alexandra Vrânceanu) - cursanții sunt provocați să ofere colegilor demonstrații cât mai originale de „asezonare” a orelor de literatură cu cele mai diverse forme de exprimare artistică; cursul stimulează gândirea unor ore cât mai atractive pentru elevi, chiar și atunci când tema lecției pare aridă;
- **Didactica limbii** (prof. Oana Murăruș) - „Cea mai importantă calitate a unui profesor este empatia”; curs în care studenții împărtășesc propriile experiențe și găsesc împreună soluții de predare a problemelor de limbă într-un mod cât mai apropiat de intuiția elevului; este anihilată credința că structurile lingvistice se pot învăța mecanic;
- **Evaluarea în disciplinele filologice** (prof. Florin Ioniță) - când întâlnești un asemenea profesor, îi mulțumești lui Dumnezeu că l-a creat și că ți-a dat șansa să îl cunoști; este mai presus de orice evaluare;
- **Management educațional** (prof. Romița Iucu/prof. Georgeta Ion) - am reținut în special deschiderea perspectivei asupra unei „culturi” a fiecărei școli și asupra diversității acestei culturi școlare;
- **Didactica redactării/a comunicării scrise** (prof. Andra Șerbănescu) - parcurgerea, în pași mici, a drumului de la scrierea unui text banal până la producțiile originale pe care orice profesor le așteaptă de la elevii lui; oferirea unui vast instrumentar aplicabil în lecțiile de redactare; profesor volubil, deschis, cu o pregătire de excepție;
- **Didactica oralului/a comunicării orale; Comunicare educațională** (prof. Liviu Groza) - am reținut insistența pe utilizarea materialelor-suport cu un conținut educativ; curs din care se pot selecta informații utile pentru organizarea unor activități de comunicare orală interesante;
- **Didactica lecturii** (prof. Florentina Sâmișăian) - „Un profesor care nu este el însuși un cititor pasionat nu poate transmite elevilor dragostea pentru lectură”; la acest curs mi s-a confirmat faptul că recomandările în materie de lectură nu trebuie gândite doar unidirecțional, dinspre profesor spre elev, căci, apropiindu-se de universul lecturilor pe care elevul le recomandă, profesorul îi poate înțelege preferințele, îl poate îndruma spre lecturi de calitate în acord cu aceste preferințe, iar apoi spre genuri cât mai diverse; țelul: *formarea unui lector competent*;
- **Tutorial cercetare didactică** (prof. Ligia Sarivan) - lucru planificat cu de-amanuntul, gândit în fiecare detaliu, aplicat apoi în clasa de elevi, analizat și interpretat, în fine, din nou în cel mai mic detaliu; senzația că poți aspira la statutul de *expert* după ce ai desfășurat cercetarea și ai organizat ședințe de tip „cafenea” cu alți aspiranți la același titlu;

- **Consiliere și orientare școlară** (prof. Firuța Tacea) - simulări productive ale unor ore de consiliere și orientare școlară pentru fiecare competență și la fiecare nivel de școlaritate (gimnaziu/liceu);
- **Practică de specialitate** (prof. Florentina Sâmișăian) - stimularea reflecției asupra lecțiilor urmărite la orele de asistență și asupra propriilor lecții în care am aplicat sugestiile didactice considerate oportune; colaborare, împărtășire, susținere și încurajare din partea unui profesor deosebit;
- **Tutorial pregătire pentru disertație** (prof. Andreea Ghiță) - entuziasm, pasiune, temperament vulcanic care reușește să smulgă originalitatea chiar și celor mai timide personalități; cursuri susținute de un material didactic uimitor atât prin calitate, cât și prin cantitate.

Sunt convinsă că, dacă ar exista o ofertă educațională de acest tip pentru toate disciplinele și dacă cei mai mulți profesori ar urma o astfel de perfecționare, învățământul românesc ar avea o altă față. Si mai sunt convinsă de un lucru, și anume că numai după absolvirea acestui masterat, ajungi să vezi adevărul celor spuse mai sus. Până atunci, totul pare... un ideal seducător formulat.

MARIANA MOSTOC, absolventă a promoției 2009

Imi amintesc cum a început totul ... Aveam un mic regret ca nu absolvisem Facultatea de Litere a Universității de la București și, pentru ca soarta m-a adus în acest oraș mare și fascinant, am zis ca acum e momentul să temperez acel regret și să urmez un masterat la această universitate.

Sunt profesor de limba și literatura română, un profesor convins că meseria aceasta i se potrivește și că nu s-ar vedea în altă parte decât la catedră, de aceea m-am orientat către un masterat de didactică și nu către alt masterat pe care l-aș fi termitat într-un an și fără prea multă bătaie de cap. Și așa am ajuns să fac parte din promoția ce a absolvit în 2009, cu emoții și regret că s-a spart „gașca” și fiecare va pleca pe drumul ei...

E greu de spus ce mi s-a părut cel mai interesant la acest masterat, pe scurt aș răspunde că totul, dar nuanțând puțin aș remarca orientarea practică a cursurilor, faptul că făceam tot timpul referire la munca efectivă de la catedră, aspect care lipsește îngrozitor de mult și în cursurile de perfecționare, ținute de diversi formatori, și mai ales în modulul pedagogic care se făcea în facultate.

Am învățat de-a lungul masteratului cum pot să fiu altfel la catedră, să diversific abordările unei teme cu elevii, să mă raportez concret la nevoile lor și la cerințele programei școlare, să evit plictiseala și monotonia unor lecții statice, să observ, să proiectez, să experimentez....

Punctele forte al masteratului sunt profesorii, specialiști în domeniu, oameni extraordinari, dedicați, deschiși, precum și viziunea integratoare în care a fost gândit masteratul, de a aborda didactica specialității din unghiuri diferite (didactica oralului, a lecturii, a literaturii). Ceea ce am apreciat în mod deosebit a fost caracterul interactiv al cursurilor și atelierelor, faptul că am experimentat diverse activități, căpătând astfel competența de a le transfera la rândul meu în sala de clasă.

Referitor la cursuri, aş remarca faptul ca fiecare a fost captivant și util în felul său, că s-au completat fără să se repete, că au decurs într-o atmosferă productivă, stimulantă, provocându-mi nu de puține ori adevărate bucurii ale minții.

În câteva cuvinte despre cursuri....

Dezvoltarea abilităților de comunicare – prof. univ. Dr. Liliana Ionescu Ruxandoiu – foarte util pentru lamurirea unor concepte din domeniul comunicării, curs elaborat, documentat.

Politici lingvistice în educație în U E – dr. Alexandru Crisan – curs inovativ, menit sa aducă o perspectivă univesală asupra problematicii învățământului, atitudine degajată, profesor extraordinar.

Resurse didactice - lector univ. dr. Firuță Tacea – atelier util, elaborat, focalizat pe aspecte teoretice.

Pespective înnoitoare în didactica limbilor și literaturilor moderne – prof. univ. dr. Anca Cosăceanu – curs util pentru înțelegerea orientărilor moderne din domeniul didacticii limbilor europene, atmosferă degajată, noutate.

Teorii moderne ale învățării și Cogniție și învățare – dr. Mihaela Singer – cursuri elaborate, științifice, menite să ne conducă în universul complicat al teoriilor învățării, adevărate provocări pentru creier.

Proiectare didactică – conf. univ. dr. Ligia Sarivan – atelier inovativ, interactiv, extrem de util, caracter aplicativ.

Perspectivă înnoitoare în didactica limbii și literaturii materne – dr. Florentina Sâmișăian – atelier interactiv, modern, captivant, util, atmosferă degajată, comunicare eficientă, extrem de productiv și stimulant, profesor extraordinar.

Didactica limbii – dr. Oana Murăruș – curs util, focalizat pe aspecte precatice legate de predarea limbii la clasă, seriozitate maximă.

Strategii interpretative în studiul literaturii – (curs ținut la promotia 2009 de prof. dr. Paul Cornea) – spirit academic, monumental prin personalitatea dacăului, fascinant.

Didactica literaturii universale – dr. Alexandra Vrânceanu – originalitate, perspectivă modernă, inovație, deschidere către o abordare univesală a literaturii române.

Valori și atitudini în aria curriculară – Limbă și comunicare – noutate, deschidere, inovație.

Evaluare în disciplinele filologice – Florin Ioniță – extrem de util, atmosferă degajată, interactiv, profesor extraordinar.

Didactica lecturii – dr. Florentina Sâmișăian – atelier extrem de util pentru abordarea literaturii la clasă, interactiv, atmosferă degajată, motivant.

Didactica comunicării orale - Conf. univ. dr. Liviu Groza – curs documentat, academic, util pentru lamurirea unor aspecte legate de didactica comunicării orale.

Didactica comunicării scrise - Prof. univ. dr. Andra Vasilescu – extrem de util, curs interesant prin metode și problematica abordată, ajută profesorul să se descurce într-un domeniu prea puțin tratat în alte contexte;

Management educațional - Prof. univ. dr. Romiță Iucu- atmosferă degajată, curs stimulatv, creativ, bazat pe împărtășirea unor experiențe concrete ;

Tutorial I și II cercetarea didactică - Conf. univ. dr. Ligia Sarivan – curs inovativ, cu orientare practică, o adevărată provocare și inițiere într-ale cercetării didactice, profesor extraordinar, cu metode atractive, stimulante.

Practică de specialitate - Dr. Florentina Sâmișăian – experiență concretă, utilă, activă.
Consiliere și orientare școlară - Dr. Firuța Tacea – curs interactiv, util pentru activitatea de diriginte și pentru înțelegerea personalității elevilor; comunicare eficientă;
Comunicare educațională - Conf. univ. dr. Liviu Groza - curs academic, util pentru lămurirea aspectelor implicate de comunicarea profesor elev.

Adriana Niculae, absolventă a promoției 2009

Voi începe prin a spune că participarea la masteratul de „Didactici ale disciplinelor filologice” a însemnat pentru mine oportunitatea de a cunoaște profesori, în adevăratul sens al cuvântului, interesați de formarea unor practicieni, și nu a unor teoreticieni.

Ceea ce m-a uimit de la început a fost ieșirea din paradigma specifică sistemului de învățământ universitar (dictarea de către profesor, luarea notițelor, evaluarea centrată pe verificarea memoriei și neimplicarea cognitivă a studenților în procesul de *predare*). Am observat cu bucurie o nouă paradigmă didactică: studentul și profesorul parteneri în procesul de *învățare*, implicarea activă din ambele părți, schimbul de opinii, colaborarea, învățarea experiențială, atitudinea proactivă, responsabilitatea, profesionalismul.

În condițiile în care formarea inițială din facultate era irelevantă pentru desfășurarea unei activități didactice de calitate, consider că punctul forte al acestui masterat este acela că nu formează teoreticieni sau critici literari, ci profesori, practicieni.

În urma parcurgerii cursurilor organizate de-a lungul celor 2 ani de masterat, am dobândit o serie de competențe, aptitudini și valori necesare unui cadru didactic. Astfel, sunt de menționat competențele metodologice (de proiectare didactică, de aplicare a metodelor/strategiilor adecvate fiecărui moment al lecției, de utilizare a resurselor didactice adecvate, de construire a itemilor, aplicare a testelor, interpretare a rezultatelor, de reorganizare a demersului didactic în funcție de realitățile clasei); cele de valorificare a potențialului fiecărui elev; de anticipare a nevoilor clasei; de cercetare didactică.

Am învățat că fiecare elev este unic și că fiecare clasă are propriile particularități, că profesorul trebuie să fie partener în procesul de învățare, că trebuie să dea dovadă de empatie, obiectivitate, echitate, pragmatism, responsabilitate și profesionalism-valori care nu sunt niște cuvinte goale, ci pline de semnificație. Am învățat că noi, profesorii, suntem cei care modelăm mințile elevilor noștri, dar în acest proces nu trebuie să uităm că instrucția trebuie însoțită de educație.

Am învățat că într-un sistem de învățământ aflat într-un continuu proces de reformă, trebuie să avem o atitudine proactivă, orientată spre găsirea de soluții viabile, sustenabile, spirit critic, originalitate și deschidere către nou.

În ceea ce privește cursurile masteratului și profesorii cursurilor respective, voi menționa în continuare câteva aspecte pentru fiecare dintre acestea.

Proiectare didactică-Ligia Sarivan

- „vizualizarea” unor concepte abstracte
- Implicarea activă a întregii grupe
- Învățare experiențială
- Metode/tehnici de training
- Exemple de bune practici
- Evaluare formativă

- Proiectare adaptată particularităților clasei

Perspective înnoitoare în didactica limbii și literaturii materne- Florentina Sâmișăian

- Implicarea activă a întregii grupe în procesul de învățare
- Aplicarea în practică a noțiunilor
- Resurse didactice multiple
- Feed-back permanent
- Evaluare formativă
- Exemple de bune practici
- Abordare „prietenosă” a temelor aride din didactică
- Comunicare eficientă
- Rigurozitate științifică
- Mod de lucru centrat pe găsirea de soluții în studiile de caz realizate

Politici lingvistice în educație- Alexandru Crișan

- Perspectivă de ansamblu asupra educației
- Racordarea la politicile educaționale europene
- Reforma la „firul ierbii”- adaptarea politicilor educaționale la situația concretă a școlii în care profesăm
- Împărtășirea impresionantei experiențe internaționale în educație
- Comunicare eficientă- posibilitatea exprimării problemelor întâmpinate în școală

Teorii moderne ale învățării- Mihaela Singer

- Participare activă în procesul de învățare
- Feed-back permanent
- Evaluare formativă
- Resurse materiale diverse , utilizate optim pentru atingerea scopului propus
- Forme de organizare variate
- Rigurozitate științifică
- Exigență și profesionalism
- Demers euristic

Tutorial de cercetare didactică- Ligia Sarivan

- Metodologia cercetării-proiectare amănunțită, aplicare, interpretarea rezultatelor
- Susținere și îndrumare permanentă
- Orice profesor poate face cercetare la clasă, important e ca în momentul identificării unei probleme, să existe dorința de a îndrepta lucrurile, deoarece orice schimbare introdusă în procesul de predare-învățare va determina îmbunătățiri ale rezultatelor învățării și a atitudinii față de învățare

Tutorial pregătire pentru disertație- Andreea Ghiță

- Sprijin efectiv în organizarea prezentării lucrării, dar și în redactarea acesteia
- Modele de prezentări/lucrări de disertație agreeate de universitățile din SUA
- Discuții colective asupra lucrărilor fiecăruia dintre cursanți

Evaluarea în disciplinele filologice- Florin Ioniță

- Rigurozitate științifică
- Aplicabilitatea noțiunilor
- Înțelegerea complexității procesului de evaluare

Cogniție și învățare- Mihaela Singer

- Dezvoltarea unor cercetări proprii, însoțite de feed-back permanent
- Dezbateri riguros organizate și desfășurate
- Implicare activă în activitate
- Forme de organizare variate
- Back-up științific pentru didactică

Didactica lecturii- Florentina Sâmișian

- Analiza literară pornind de la text și de la ceea ce îi transmite acesta elevului
- Resurse didactice variate utilizate optim
- Îmbinarea formelor de organizare
- Texte suport sugestive pentru fiecare tip de text
- Evaluare formativă
- Aplicarea conceptelor studiate

Resurse didactice/Consiliere și orientare școlară- Firuța Tacea

- Studii de caz elocvente pentru înțelegerea unor concepte/situații discutate
- Evaluare formativă, concretizată în teme la finele fiecărui curs, urmate de feed-back în cursul următor
- Discutarea situațiilor concrete din școală

Didactica literaturii universale- Alexandra Vrânceanu

- Tehnici inovative și eficiente de studiu al literaturii universale
- Aplicare în practică a conceptelor studiate
- Studiul textelor literare prin raportare la contextul cultural și la alte arte

Mariana Voinea, absolventă a promoției 2010

Am urmat acest masterat de Didactici tocmai pentru că simțeam că este absolut necesar, pentru că, după absolvire, mă simțeam puțin pregătită pentru a predă... Iar masteratul acesta chiar m-a luminat în foarte multe privințe, mă ajută efectiv la clasă. Pentru mine l-am făcut, nu m-a interesat să am avantaje financiare de pe urma lui/ să primesc x credite..., ci pur simplu să fiu un bun profesor, elevii mei să fie interesați de ceea ce predau și chiar să înțeleagă. Iar schimbarea pe care am sesizat-o de când am început să aplic ceea ce am învățat la acest masterat a fost: copiii abia așteaptă să vadă ce "joculețe" le pregătesc, se implică f. entuziasmați în rezolvarea sarcinilor de lucru, iar rezultatele sunt pe interesului manifestat. Îmi face plăcere să știu că abia așteaptă ora mea și că s-au ales cu ceva util din ceea ce am făcut.

Acest masterat te ajută enorm, tocmai pt. că toate cursurile sunt centrate pe ceea ce interesează, a. î. se poate realiza o aprofundare a cunoștințelor în domeniul didactic, cunoștințe care îți oferă total perspectiva asupra ceea ce ar trebui să însemne învățământul MODERN... Cu siguranță, am avut norocul să urmez un masterat într-adevăr modern. Ceea ce mi-a plăcut a fost și interacțiunea permanentă prof/masterand. Personal, consider banii cheltuiți pt. educație/formare cea pe care o poate face cineva.

Personalul didactic universitar de la masterul de Didactici prezintă o puternică încredere în forțele proprii și apreciază masteranzii pe baza performanțelor și mai puțin prin considerente de genul vechimii în învățământ, funcțiilor sau statutului lor. Cadrele didactice universitare de la Didactici sunt deschise spre nou și inovație, abordează pozitiv schimbarea încercând totodată să ne-o transmită și nouă, masteranzilor.

Comunicarea cu masteranzii este abordată deschis, fără rezerve, părerile sunt expuse în ideea de a adopta cea mai bună soluție. Din punct de vedere al adoptării deciziilor și respectării regulamentelor se acordă importanță părerii masterandului.

Sarcinile sunt abordate rațional, dar și cu implicare emoțională.

Își respectă întotdeauna promisiunile, sunt permisivi și deschiși la dialog.

Alina și Radu Petrescu, profesori gradul I, Câmpina, 17 ani vechime; DDF, anul I
Optând pentru programul masteral „Didactici ale disciplinelor filologice” am avut în primul rând în vedere a ne racorda la „Spiritul veacului” XXI întrucât în cei șaptesprezece ani de activitate la catedră lucrurile în Educație au evoluat considerabil față de momentul în care le parcursesem ca studenți. Competiția cu noi înșine, dorința de a fi aproape de elevul contemporan și nevoia de a ne lărgi orizonturile au găsit în DDF un sprijin și o așteptare împlinită. Ținuta intelectuală a profesorilor, utilitatea și atractivitatea atelierelor și seminariilor, complexitatea cursurilor și, nu în ultimul rând, contactul cu tânăra generație de profesori constituie doar câteva motive pentru care, dacă ar fi să o luăm de la început, am alege același program masteral.

Ioana-Silvia Nistor, masterand DDF, an I

Am văzut de curând la emisiunea lui Moise Guran, Biziday, o prezentare a programului “Teach for Romania” și am exclamat: “Asta facem și noi la DDF!”. Mi s-a părut nedrept că ceea ce facem noi nu pare la fel de important, adică nu este mediatizat în aceeași măsură, ca un program finanțat de o organizație deși e același lucru. Masteratul de Didactici ale Disciplinelor Filologice merită să fie făcut cunoscut deoarece este deosebit de util și este la îndemâna celor care au nevoie de o instruire continuă, permanentă, pentru succes în cariera de profesor.

Citez de pe site-ul aceluia program:

“O educație de calitate va fi asigurată atât prin profilul învățătorilor/profesorilor introduși la clasă, cât și prin metodele abordate în lucrul cu elevii. [...] Acești învățători/profesori vor avea o abordare inovativă, creativă la clasă. Ei își vor ghida, motiva și sprijini elevii să devină mai performanți, prin metode de lucru interactive, bazate pe gândire critică și feedback constructiv. Ei au și rolul de susținere continuă a elevilor, de dezvoltare profesională și personală. De asemenea, facilitează recunoașterea performanței și rezultatelor lor la clasă și în afara acesteia.”

Am avut impulsul de a scrie d-lui Moise Guran pentru a-l informa că la Universitatea din București, în cadrul Facultății de Litere, se desfășoară Masteratul de Didactici ale Disciplinelor Filologice, al cărui scop nu diferă de cel al programului pomenit în emisiunea lui. Aș dori să văd la televizor un reportaj despre acest masterat. Trebuie să se afle despre acest masterat al cărui scop este asigurarea unei educații de calitate și că acest masterat se bazează pe ideea că formarea profesorilor care intră în clasă este esențială. M-am înscris la acest masterat deoarece am știut că am nevoie de această etapă în formarea mea ca viitor profesor care să reușească să asigure calitatea educației elevilor. Ceea ce am găsit aici, profesorii și viziunea acestora, a întrecut așteptările mele. Preciez pasiunea și dăruirea profesorilor noștri care ne împărtășesc experiența lor. Recomand acest masterat atât absolvenților care doresc o carieră didactică, cât și profesorilor cu experiență care simt nevoia îmbunătățirii calității actului didactic.

Masterat și module psihopedagogice – păreri ale unor profesori care au urmat sau urmează ambele forme de pregătire

**Ana Maria Grigore, prof. gr. I, Liceul Tehnologic „Sf. Haralambie”
Turnu Măgurele, județul Teleorman**

Sunt un profesor care a absolvit ambele tipuri de formare, atât modulul psihopedagogic, cât și un masterat didactic (*Didactici ale disciplinelor filologice*). Deși teoretic eram pregătită pentru cariera de profesor, pot spune că am devenit cu adevărat dascăl după ce am absolvit masteratul. A fi profesor nu înseamnă a împărtăși din cunoștințele tale, ci a ști **cum** să împărtășești din cunoștințele tale și **a forma elevii pentru viață**. Un bun specialist în domeniul predat nu este, neapărat, un bun profesor.

Se știe că „*Didacticile*” și *Psihopedagogia* au reprezentat dintotdeauna probleme majore pentru debutanți, majoritatea fiind nevoiți să se prezinte de mai multe ori la concursul de titularizare sau la definitivat întrucât se lovesc de bariera provocată de faptul că în cadrul modulului psihopedagogic primesc o avalanșă de informații din domenii *neprietenose*, neglijându-se latura practică, formativă. Se studiază în manieră pur teoretică discipline precum *Psihologia educației, Pedagogie, Teoria și metodologia curriculumului, Didactica specialității, Sociologia educației* etc. la care se adaugă puțină... foarte puțină practică. Din această cauză profesorii nu sunt capabili de a aplica concret la clasă sau la examene (titularizare, grade didactice) ceea ce se presupune că au învățat în cadrul modulului psihopedagogic și au parte de eșec și dezamăgire.

Spre deosebire de modulul psihopedagogic, în cadrul masteratului oferta de studiu este superioară, având în vedere atât aspectele generale ale specializării în educație, cât și cursurile specifice ariei curriculare. Masterandul își formează o viziune de ansamblu și nu strict pe specializare (*Perspective inovatoare în didactica limbii și literaturii materne/moderne, Teorii moderne ale învățării, Politici lingvistice în educație, Proiectare didactică, Didactica limbii/lecturii/comunicării orale/comunicării scrise, Valori și atitudini, Cogniție și învățare, Evaluare* etc.) toate activitățile având un pronunțat caracter aplicativ. Se adaugă cu generozitate *Practică de specialitate* și *Tutorialele de cercetare didactică*. Activitățile sunt concepute într-o manieră ce valorizează aptitudinile fiecărui participant, încurajând viitorul profesor să aplice la clasă

asemenea activității. În cadrul disciplinelor nu se urmărește doar dobândirea unor cunoștințe, ci se pune accent pe transpunerea informațiilor în practică. Astfel, la cursul *Didactica lecturii* nu am învățat, spre exemplu, doar care sunt strategiile de lectură, ci și cum pot fi aplicate la clasă, cum îi pot ajuta pe elevi să conștientizeze că există strategii care îi ajută să citească, să înțeleagă, când și cum le pot folosi astfel încât să le valorifice în scopul formării unor competențe (cognitive, metacognitive) sau al cultivării unor valori și atitudini. Învățând în astfel de activități, colegile mele au reușit să treacă cu brio de examenul de titularizare/grade didactice și sunt convinsă că și ele ca și mine au folosit experiența masteratului în favoarea elevilor, a unităților școlare în care sunt încadrate, a societății și ... a lor. Este de salutat și ideea unei forme superioare pentru cei care tind spre desăvârșire – doctoratul didactic.

Consider că masterul didactic se impune fără restricție. Toți profesorii ar trebui să urmeze un astfel de masterat, inclusiv cei care predau la școli gimnaziale, dacă dorim să vorbim despre calitate în învățământ. Calitatea nu poate fi segmentată în „mai mult” la liceu și „mai puțin” la gimnaziu, dacă ne dorim elevi care să promoveze examenul de bacalaureat și care să devină buni studenți.

A.I, masterand în anul I, DDF

Consider că ar trebui să rămână doar programul de masterat, fără modulul Psihopedagogic. În cei trei ani de facultate am urmat cursurile Nivelului I al modului, dar nu m-au ajutat foarte mult în dezvoltarea mea de viitor profesor. Acum, urmez și Nivelul II al modului...și am aceeași părere. Mi s-a părut absurd suma de bani care ne-a fost cerută pentru el. Culmea, facem și un optional... de ce trebuie să ne alegem un optional? Sunt lucruri fără rost, lucruri care se repetă de la un curs la altul!! Pe de altă parte, evaluarea finală pentru diploma de absolvire a modului mi se pare o comedie. Așa a fost și anul trecut. Ni s-a cerut un dosar cu foarte multe materiale în el, un dosar pe care nu s-a uitat nimeni și toată lumea a luat 9 și 10...nu știu care au fost criteriile de evaluare... Masteratul didactic, în schimb, mi se pare perfect pentru cei care își doresc să urmeze această meserie. Materiile sunt interesante, utile...și cel mai important: ne ajută în dezvoltarea noastră ca viitori profesori (pentru cei care nu predăm încă). Învăț metode noi și atractive de predare, profesorii sunt foarte bine pregătiți și simt că învăț de fiecare dată un lucru interesant.

Un masterat nu este obligatoriu, aici suntem doar cei care ne-am dorit.

A.B., masterand în anul I, DDF

Consider că Masteratul didactic este mult mai eficient pentru pregătirea profesională a viitorilor profesori decât Modulul psihopedagogic (Nivel 1 și 2). Susțin acest lucru, mai ales prin prisma faptului că, având posibilitatea să le urmez pe amandouă, pot, desigur, să le și compar.

Nu spun că Modulul psihopedagogic este neglijat. Problema alegerii între cele două variante probabil nu s-ar pune, dacă modulul ar fi luat în serios. Atât de cursanți, cât și de profesori. Poate sunt subiectivă, dar experiența mea atât la primul nivel al modului, cât și la cel de-al doilea, mă îndreptățește să afirm că disciplinele sunt tratate mult prea superficial. Practica pedagogică din anul III nu este suficientă pentru a deveni profesor.

Amintesc și faptul că, pentru a se achita mai repede de sarcina predării în timpul practicii, profesorii mentor permit predarea într-o singură oră, a 2-3 studenți practicanți. Nu poți fi profesor cu o singură oră de predare (într-un caz fericit), nici cu 25 de minute (în cazul celor mai nefericiți).

Ajunsă la catedră imediat după absolvirea facultății și a modului I, m-am trezit neputincioasă în fața clasei. De aceea, m-am înscris la un Masterat didactic care m-a ajutat destul de mult în primul an de învățământ.

A.M., masterand în anul I, DDF

Consider ca programul masteral de didactica este mai util decât modulul psihologic, care vizează niste direcții generale în pregătirea viitorului profesor.

Din experiența personală și a colegilor mei de facultate, pot afirma că alegerea de a studia psiho-pedagogia este una conjuncturală și/ sau de precauție, un "backup" plan pentru carieră. Masterandul la didactica este convins și încrezător în opțiunea de a fi profesor și, implicit, acționează mai motivat, mai dedicat.

Indiferent de forma sau denumirea sub care stă pregătirea didactică, cursurile ar trebui să fie cât mai practice și mai specifice. În cazul meu, modul pedagogic a venit cu un "bombardament" de terminologie și concepte care nu mi-au folosit prea mult la clasă. Atelierele, proiectele, studiile de caz și, de ce nu, spetele ar fi mai potrivite pentru formarea unui profesor. Bineînțeles, nimic nu va fi pe deplin înțeles fără o practică constantă la clasă - două-treisaptamani de asistat la ore nu sunt suficiente pentru a pregăti un tânăr pentru ce înseamnă cu adevărat învățământul de masă.

De asemenea, pe lângă chestiunile de organizare și esența -proiectare, predare, învățare, evaluare - ar trebui tratate cu mai multă seriozitate materii precum psihologia educației și managementul clasei. Violenta, incapacitarea, competitivitatea excesivă, lipsa de motivație ale elevilor sunt aspecte abordate sumar de cursurile de pregătire pedagogică, dar care sunt adesea cele mai mari obstacole, atât pentru profesorii cu vechime, cât și pentru cei debutanți.

M.B., masterand în anul I, DDF

Din punctul meu de vedere, acest master este foarte util și chiar ajută, mai ales pe cei care au terminat facultatea cu un an în urmă. Bazându-se pe ce s-a făcut la modulul psihopedagogic, nivelul I, ar fi insuficient. Pe mine mă ajută acest master în sensul că la majoritatea cursurilor mi se oferă exemple concrete care îmi sunt utile pentru ceea ce trebuie să fac. Este cu atât mai bine faptul că atunci când ni se predau lucruri noi, care nu se mai înscriu neapărat în tradiționalul celor care predau au posibilitatea de a aplica la clasă și vor observa cum reacționează elevii la noile metode. Ceea ce se studiază la acel modul este superficial, studenții merg mai mult pentru certificare și mai puțin pe ideea de formare profesională pentru că, într-adevăr, unele cursuri sunt incompatibile cu ceea ce se dorește de fapt. Pot spune că am evoluat în cadrul acestui master, am lucrat mai mult și la capitalul siguranța de sine prin activitățile pe care trebuie să le facem în fața clasei, dar și la dobândirea anumitor metode și strategii la care altfel nu aș fi avut acces. Cred că este foarte important să existe și astfel de programe de master pentru tinerii profesori debutanți și să se bazeze toate cursurile pe latura concretă a lucrurilor, pe ideea de a

deveni profesori cât mai buni. Depinde însă în mare parte și de noi ca masteranzi pentru că, dacă nu ne implicăm și continuăm să facem lucrurile în stilul nostru de până atunci fără a accepta noile idei, atunci vom considera masterul inutil. Eu îl văd foarte folositor pentru că pe mine m-a ajutat și am luat o decizie bună prin înscrierea la acest program.

M.L., masterand DDF, anul I

Mi-am dorit foarte mult să parcurg temele pe care le propune acest masterat didactic, pe care îl consider util pentru formarea pe mai departe în meseria de profesor. Toate atelierile sunt bune, interesante, captivante, fiecare are rolul în formarea unei persoane pentru a deveni cadru didactic. Tot aici, la master, am învățat să-mi înving teama de a vorbi în public, pentru că era o mare problemă (bine, încă este, dar s-a ameliorat), profesorii de la cursuri știu foarte bine să ne încurajeze să ne spunem punctul de vedere oricare ar fi acela, bun sau rău, pentru că se poate corecta.

Dacă ar trebui să mai fiu încă o dată pusă în situația să aleg la ce masterat să mă înscriu, cu siguranță aș face parte tot din cadrul masteratului de Didactici ale disciplinelor filologice.

Prof. gr. I, Georgiana Stoica, masterand în anul I, DDF

Privind această problemă din punctul de vedere al unui profesor cu experiență didactică, optez pentru obligativitatea programului de masterat. Opțiunea mea este bazată pe mai multe argumente.

În primul rând, la un program de masterat se pot înscrie atât debutanții, cât și profesorii cu vechime, mai mică sau mai mare, care sunt interesați să-și dezvolte competențele profesionale. În felul acesta, va exista un schimb real de experiență, vor fi mult mai multe exemple de practică, venite în timp real de la clasă.

Un alt aspect care mi se pare relevant este acela că masteratul la universitatea care a format noii profesori este o punte de legătură mult mai solidă între teorie și practică. Ești ancorat atât în noutățile teoretice ale disciplinei, îmbogățindu-te pe plan cognitiv, cât și în aplicațiile didactice ale acesteia, având un câmp mai larg de acțiune. Este recomandabil însă să existe o colaborare mult mai strânsă între facultăți, pentru ca programele de masterat să beneficieze de mai mulți profesioniști în același timp (ex. Facultatea de Litere, Facultatea de Psihologie, Facultatea de Pedagogie și ISE). Astfel, se pot introduce cursuri în care studenții masteranzi pot lucra cu doi- trei profesori.

Pentru un profesor obișnuit deja cu activitatea la clasă, un masterat didactic se va constitui într-o provocare, deoarece va învăța să predea altfel decât i s-a predat sau de cât a predat. Pentru absolvent, va fi puntea de legătură între teorie și practică.

Cu toate acestea, consider că trebuie să fie obligatorie parcurgerea unui modul psihopedagogic în anii de facultate, gândit, de asemenea, ca o colaborare între facultăți, pentru a fi mai buni practicieni. Ofer spre exemplu practica pedagogică specifică liceului pedagogic din anii 90-2000 (când lucrurile erau luate în serios). Noii învățători luau de timpuriu contact cu clasa, observau activitățile didactice, începeau să țină lecții etc. și totul începea cu primul an de liceu, treptat. Astfel, trebuie să fie obligatorii aceste asistențe la noii profesori pentru a-i familiariza cu realitatea clasei. Însă, gestionarea serioasă a acestor activități și obligativitatea prezenței 100% sunt esențiale.

În aceste condiții, cu un bagaj de cunoștințe dobândite în anii facultății (practică pedagogică și noțiuni de psihopedagogie) și cu program de masterat cu activități practice, aplicative, consider că în orice domeniu didactic se pot obține performanțe, iar noii profesori vor privi activitatea la clasă cu mai multă încredere, cu mai puțină stângăcie și, bineînțeles, cu mai mult entuziasm. În plus, în această ecuație, seriozitatea ambelor părți este esențială și duce la succes.

R.M., masterand DDF, anul I

Aspectul care m-a surprins cel mai plăcut ca masterand al programului Didactici ale Disciplinelor Filologice a fost caracterul interactiv, practic, de training (learning by doing) al majorității cursurilor sustinute aici. Faptul că aplicam efectiv cunoștințe despre cum se face o proiectare de lecție, susținem lecții, aplicam teste de evaluare etc. îi da acestui program un caracter formativ, de instruire profesională.

În plus, este deosebit de important faptul că toată partea de didactică este pusă sub semnul unei reale (și nu doar declarate, așa cum se întâmplă în cele mai multe școli, în practică) centrări pe interesele și nevoile elevului de azi, înțeles în specificitatea sa și a vremurilor pe care le trăiește și care l-au format (și nu ale elevilor care am fost noi, profesorii de azi).

Ceea ce simt că lipsește și este extrem de necesar pentru experiența reală a practicii la ore este partea de formare a profesorului pentru experiența cu elevii defavorizați social și economic sau cu elevii cu probleme de atenție, disciplină, afective, psihice, care nu provin neapărat din medii sărace, pentru a gestiona conflictele dintre elevi etc. A face ore interesante nu este, de multe ori, suficient pentru a atrage acest tip de elevi și de aceea eficiența actului didactic scade, cu toată bună intenție și pregătire profesională a profesorului.

De asemenea, un program de formare a profesorului trebuie să includă, neapărat în ziua de azi, cursuri de comunicare cu părinții. Profesorul trebuie să învețe să atragă părintele ca partener real în actul de educație și ar fi cu atât mai eficient cu cât toți profesorii ar avea aceeași formare în acest tip de demers. Astfel, încetul cu încetul, părinții vor înțelege ce dorește școala în general de la ei și ce trebuie ei, în general să-și dorească de la școală.

G.U., masterand DDF, an I

Sunt studentă la masterul de Didactici ale disciplinelor filologice din cadrul Universității București. Începând cu semestrul II, mă aflu în situația în care sunt obligată ca, pentru a urma o carieră didactică să frecventez încă doi ani modulul psihopedagogic. Modulul este contra cost, însă problema nu o identific aici, întrucât teoretic plătesc pentru formarea mea. Situația stă în felul următor. Cursurile pe care le urmez în cadrul acestui masterat sunt foarte utile atât pentru mine (un profesor începător), cât și pentru colegii mei (profesori cu vechime care își doresc să capete o viziune îmbogățită asupra desfășurării orelor de limbă și literatură). În cadrul acestui program învăț de la teoreticieni și practicieni foarte buni cum să abordezi elevul nou, elevul de astăzi care are nevoie de noi, are nevoie de acel ceva pentru a fi atras de actul învățării. Noțiunile de proiectare didactică, didactica limbii, a literaturii, comunicare orală, valori și atitudini, cogniție și învățare sunt câteva dintre denumirile pe care le poartă cursurile pe care eu le frecventez. Acestea ne introduc în realitatea clasei de astăzi și ne învață cum să facem lucrurile

altfel, ce se face greșit în școală, ce s-a făcut greșit și mai ales cum să schimbăm ceea ce nu este bine. Mai mult, se observă profesionalismul de care cadrele universitare dau dovadă. Au în spate ani de experiențe la clasă, au deschidere spre opinii noi, împărtășim cu ei experiențele, dificultățile pe care le întâmpinăm la clasă și tot timpul îi găsim săritori, înțelegători și plini de sfaturi pentru remedierea situațiilor pe care noi, ca profesori, le întâmpinăm în școli.

Personal simt cum mă îmbogățesc cursurile din cadrul masteratului, informațiile pe care le primesc la cursuri despre momentele cheie ale unei lecții, despre cum trebuie să avem în vedere elevul modern, despre cum acesta are nevoie de diverse mijloace pentru a putea fi captat cu adevărat de o operă literară, despre cum să vorbim atât de deschis despre valori și atitudini, despre cum să experimentăm la clasă teoria inteligențelor multiple și despre cum să ținem o evidență a rezultatelor școlare ale copiilor, sunt câteva dintre lucrurile pe care le învăț, și nu le învăț doar la nivel teoretic ci și la nivel practic.

Cursurile din cadrul modulului nu sunt nici pe departe ceea ce ar trebui să fie. Fac eforturi imense să ajung la acele cursuri doar pentru prezență și pentru a viziona filme care nu au o finalitate didactică propriu-zisă. Negând practice vizionarea unui astfel de film la un curs din cadrul modulului psihopedagogic fiindcă simțeam că nu îmi folosește la nimic, am fost tăiată de pe lista de prezență (listă ce presupune un număr de prezențe obligatorii), dar, mai important, am pierdut un curs de la masterat ce se desfășoară în aceeași zi și în același interval orar, unde aveam ocazia să învăț despre cum liricul poate fi plăcut de cei mici și abordat foarte atractiv într-o oră de literatură.

La modulul psihopedagogic învăț despre cum să alcătuiesc un proiect cu finanțare europeană. Ei bine, asta nu mă ajută în momentul actual la clasă, nu mă ajută să înțeleg ce fel de elevi am în față, nu mă ajută să mă dezvolt ca profesor.